

תֵּא חִזֵּי, כִּד קִיְמָא שְׁעַתָּא דְּרוּוֹתָא קִמְיִ קְוִידְשָׁא בְּרִיךְ
הַוָּא, לִיחְדָּא רְתִיכָּא עַלְּאָה (ס"א בְּרִתְיכָּא תְּתָאָה) לְמַהֲוִי כַּלָּא
חַד. בְּדַיִן קְלָא בְּפִיק, מַהַהְוָא אַתָּר עַלְּאָה קְדִישָׁא,
דְּאָקָרִי שְׁמִים, וּכְבִּישָׁא כָּל אַלְיָן קְדִישָׁין דְּלַתְתָּא, וּכְלָל
אַיְבָּונָן רְבָרָבָן קְדִישָׁין, וּמְשָׁרִיךְיָן עַלְּאָין, לְמַהֲוִי בְּלַהֲוִי
זְמִינָן פְּחַדָּא, הַדָּא הַוָּא דְּכַתִּיב, וּיְקַהֵל מְשָׁה, דָא רְזָא
דְּשָׁמִים. אַת כָּל עֲדָת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, אַלְיָן אַיְבָּונָן תְּרִיסֶר
מְשָׁרִיךְיָן עַלְּאָין קְדִישָׁין.

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים. וְמַאֲיִ קָאָמֶר זֶה הַדָּבָר וְגֹו, קָחוּ מַאֲתָכֶם
תְּרוֹמָה, אַתְּתָקָנוּ כָּלְכָוָן, לְסֻלְקָא עַלְּיִיכָו,
וְלִמְיטָל עַלְּיִיכָו, יִקְרָא דְּכָרְסִיָּא קְדִישָׁא, לְסֻלְקָא
לְעִילָא.

אָפְרִישׁוּ מַבִּיכָו אַיְבָּונָן יִקְרִירִין, אַיְבָּונָן רְבָרְבִּין עַלְּאָין,
לְסֻלְקָא לְהַהְיא תְּרוֹמָה, רְזָא דְּכָרְסִיָּא
קְדִישָׁא, לְאַתְּחַבְּרָא בְּאַבָּהָן, (ג"א בְּבָעָלָה) דָהָא מְטַרְוָנִיתָא
לֹא אַתְּחַזֵּי לְמִתְיִ לְבָעָלָה, אַלְאָ בְּאַיְבָּונָן בְּתַוְלָתָן
עוֹלָמָתָהָא, דְּיִתְוֹן עַמָּה, וּמְדָבָרָן לְהָ, עַד דְּמַטָּת לְבָעָלָה,
בָּמָה דָאָת אָמֶר, (תְּהִלִּים מ"ט) בְּתַוְלוֹת אַחֲרִיהָ רְעוּתִיהָ וְגֹו,
וְכָל כֶּךָ לְמָה, לְמִתְיִ לְאַתְּחַבְּרָא בְּבָעָלָה.

(שְׁמוֹת ל"ג) כָּל בְּדִיבָר לְבוֹ, אַלְיָן אַיְבָּונָן אַרְבָּע מְשָׁרִיךְיָן עַלְּאָין,
דְּבָכְלָלָא דְּלַהֲוָן כְּלִילָן, כָּל אַיְבָּונָן שָׁאָר מְשָׁרִיךְיָן,
וְאַלְיָן אַיְבָּונָן דְּגַפְקָן בְּאַבָּהָן עַלְּאָין, דְּאָקָרְיוֹן בְּדִיבָרִים. בָּמָה

(ויקרא י"ט ע"ב, כ"ד ע"א, ק"ג ע"ב) **דָּאוֹקְמֹתָה**, **דְּכַתִּיבָה**, (במדבר כא) **כְּרוּתָה**
בְּדִיבֵּר הָעָם, **אֲלֵין אֶבֶן**.

יְבִיאָה, **יְבִיאָה לֹא כְתִיב**, **אֲלֹא יְבִיאָה**, **לִיחְדָּא פֶּלֶא**
פֶּחְדָּא. **וּבָנְיָה לֹא כְתִיב**, **אֲלֹא יְבִיאָה**,
לְסֻלְקָא לָה לְגַבֵּי בָּעֵלה בִּקְרָא, **כִּמְה דָאַצְטְּרִיךְ**. **אַת**
תְּרוּמָת יְיָ, **אַת לְאַסְגָּאָה**, **כָּל אִינְיוֹן מִשְׁרִיּוֹן עַלְאַיִן**
אַחֲרַנִּין, **לְאַתְחַבְּרָא פֶּלֶא** **פֶּחְדָּא**, **וְאִינְיוֹן תְּרִיסְרִיךְ בְּכָלְלָא**
חַדָּא. **זָהָב**. **וּכְסָף**. **וְגַחְוֹשָׁת**. **תְּכִלָּת**. **וְאַרְגָּמָן**. **וְתוֹלְעָת שְׁנִי**.
וְשִׁשׁ וְעַזִּים. **וְעַרְתָּת אַלִּים מִאַדְמִים**. **וְעַרְתָּת תְּחִשִּׁים**. **וְעַצִּי**
שְׂطִים. **וְשָׁמָן לְמַאוֹר**. **וּבְשָׁמִים לְשָׁמָן הַמְּשַׁחָה**. **וְלִקְטָרָת**
הַסְּמִים. **אֲלֵין אִינְיוֹן תְּרִיסְרִיךְ מִשְׁרִיּוֹן עַלְאַיִן**, **דְּכָלִילָן בְּלָהו**
פֶּחְדָּא בְּכָלְלָא דָאַרְבָּע דָאַקְרָוָן חִיּוֹת הַקְּדָשׁ **כִּמְה דָאַפְּמָר**.
וּבְלָהו אֲלֵין סֻלְקָיו לְכְרָסִיָּא קְדִישָׁא, **לְאַעַלָּא לָה**
לְעַיְלָא, **לְאַתְחַבְּרָא בְּבָעֵלה**, **בְּגִין לְמַהְוִי** **פֶּלֶא**
חַד, **בְּגִין דִּיְשַׁתְכָח עַמָּה בִּקְרָא עַלְאָה**. **כְּדִין יִתְבּוּ מַלְכָא**
עַלְאָה עַל כְּרָסִיָּא קְדִישָׁא, **וְאַתְחַבְּרָא אַתְּתָא בְּבָעֵלה**,
לְמַהְוִי **פֶּלֶא** **חַד**. **וּכְדִין**, **אֵיהוּ חַדְוֹתָא** **דְּכָלָא**.

תָּא חֹזֵי, **הַכָּא שְׁאַרִי לְמִמְנִי זָהָב בְּקָדְמִיתָא**, **וּכְסָף**
לְבַתָּר, **בְּגִין דְהָאִי חַשְׁבָּנָא מַתָּתָא**. **אַבְלָל כְּד אַתִּי**
לְמִמְנִי **מִיחְוּשְׁבָּנָא** **דְּרַתִּיכָא דְלַעַיְלָא**, **שְׁאַרִי לְמִמְנִי**
מִימִינָא **בְּקָדְמִיתָא**, **וְלַבָּתָר מִן שְׁמָאלָא**. **מְנַלֵּן**. **דְּכַתִּיבָה**,

(חגי ב) לֵי הַכֶּסֶף וְלֵי הַזָּהָב. כֶּסֶף בְּקָדְמִיתָא, וְלֹבֶתֶר הַזָּהָב. וּבָרְתִּיכָא דְלַתְתָא, שָׁאוֹר מְשֻׁמָּאָלָא וְלֹבֶתֶר מִימִינָא, דְכַתִּיב זָהָב וּכֶסֶף וּנְחַשָּׁת. זָהָב בְּקָדְמִיתָא, וְלֹבֶתֶר כֶּסֶף. וּכֶל אִינּוֹן רַתִּיכָין אַקְרוֹן גְּדִיב לֵב. פָּל: לְאַכְלָלָא כֶּל שְׁאָר רַתִּיכָין. לֵב. מַאי לֵב. הַיִּינוּ רָזָא דְכַתִּיב, (משלי ט) וּטוֹב לֵב מִשְׂתָּה תְּמִיד. וְדָא אִיהוּ לְבָא דְכָלָא, וְדָא כְּרָסִיָּא קְדִישָׁא. וּעַל דָא אַקְרוֹן (ד"ג קצ"ח ע"א) לֵב. כֶּל גְּדִיב לֵב, כָּמָה דְאַזְקִימָנָא, דְאַרְבָּע מְשֻׁרְיָין אַלְיָין, כֶּלֶל אַדְלָחוֹ אַקְרוֹן בָּרָזָא חָדָא, גְּדִיב לֵב. תְּרוּמָת יִי', דָא כְּרָסִיָּא קְדִישָׁא. וּבְגִין דְאַרְיָמוּ לָה לְעַילָא, וּסְלָקִין לָה לְעַילָא, אַקְרֵי תְּרוּמָת יִי'.

וּעַל דָא, בְּכָד חָמָא יְחֹזָקָא לְרָזָא דְחִיוֹת, דְהָוָה סְלָקִין, לֹא חָמָא מָהוּ דְסְלָקִין, בְּגִין דְאִיהִי סְלָקָא לְגַבֵּי מַלְפָא עַלְאהָ בְּגִנְיוֹן בְּטָמֵירָא בִּקְרָא עַלְאהָ.

(שמות ל"ט) וּכֶל חָכָם לֵב בְּכָם, אַלְיָין אִינּוֹן שְׁתִינָן מִקְוָרִין, דְאַשְׁקִיָּא עַלְמָא, וּמְבָהּוֹן אַתְשָׁקִי. יְבָאָג, אַמְמָאִי יְבָאָג. אַלְאָ דְיִיתְוֹן לְמַגְקַט מִעַם גְּנוֹזָא דְחִיָּין. יְבָאָג, וְלֹבֶתֶר וַיַּעֲשָׂוּ מָה דְקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא פְקִיד לֹוֹן לְאַהֲנָה עַלְמָא.

(שמות ל"ט) קָחוּ מִאֱתָכֶם תְּרוּמָה לִי'. רַבִּי יְהוֹדָה פָּתָח, (ישועה נ"ה) הַלָּא פָרֹס לְרַעַב לְחַמֶּךְ וְגוֹ. תָא חִזֵּי, זְכָאָה

חולקיה דבר נש', כד מסבגנא אערע לגביה. זההו מאסבגנא דורוגא קודשא בריך הווא חוי, דשדר ליה. מאן דמקבל ליה להו דורוגא בסבר אנפין, זפה חילקיה. תא חוי, מאן דחיים למסבגנא, ואתייב ליה נפשיה, קודשא בריך הווא סליק עלייה, באילו הווא ברא לנפשיה. ועל דא אמרם דהוה חיים לכל בני עולם, סליק עלייה קודשא בריך הווא, באילו הווא ברא לון, דכתיב, (בראשית יב) ואת הנפש אשר עשו בחרן.

ואף על גב דהא אוקימנא הלא פרום, מאי פרום, למפרס ליה מפה בנחמא ומזונא למכיל. דבר אחר הלא פרום, כמה דאת אמר (גניאל ח) פריסת וגוו. דבעי למפרס פריסין דנחמא קמיה, בגין דלא לבסיפה. ויפרום קמיה בעינא טבא. לחם, לחם לא כתיב, אלא לחם. ההוא דילך ממונך, ולא דגוזל, ולא דעתשך, ולא דגנבה. דאי הבי, לאו זכותה הנא, אלא ווי ליה, דאתה לאדררא חובי. כגוונא דא קחו מאתכם תרומה, לאארמא ממה דלבון, ולא מעשך, ולא מגול, ולא מגנבה, והא אוקמיה.

רבי חייא ורבי יצחק ורבי יוסי, והוא אולי בארכא, עד דהוא אולי, פגע בהו רבי אבא. אמר רבי חייא, ודאי שכינתא בהן. כד מטה לגביהו, אמר רבי אבא,

כתיב, (מלכים א ח) מִן הַיּוֹם אֲשֶׁר הָזְאתִי אֶת עַמֵּי אֶת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם לֹא בְּחִרְתִּי בָּעֵיר מִכֶּל שְׁבָטִי יִשְׂרָאֵל וְאֶבְחָר בָּדוֹד וְגֹזֶן לְבִנּוֹת בֵּית לְהִזְמִין שָׁמֶן. הַאֲיָן קָרָא, לֹא רִישָׁה סִיפִּיה, וְלֹא סִיפִּיה רִישָׁה, דְּכַתִּיב לֹא בְּחִרְתִּי בָּעֵיר, וְאֶבְחָר בָּדוֹד, מֵאֵין הַאֲיָן עִם הַאֲיָן. וְאֶבְחָר בִּירוּשָׁלָם מִבָּעֵי לִיה.

אֲלֹא כֵּד קָדוֹשָׁא בָּרוּךְ הוּא אֵיתָ רַעֲוַתָּא קְמִיה לְמַבְנֵי קָרְתָּא, אַסְתָּכֵל בְּקָדְמִיתָא, בְּהַהוּא רִישָׁא דְּנַהֲיגָה עַמָּא דְּקָרְתָּא, וְלֹבֶתֶר בְּנֵי קָרְתָּא, וְאִיתֵּי לְעַמָּא בַּיִת. הַדָּא הוּא דְּכַתִּיב לֹא בְּחִרְתִּי בָּעֵיר, עַד דְּאַסְתָּכֵל נָא בָּדוֹד, לְמַהוּי רַעְיָא עַל יִשְׂרָאֵל. בְּגִין דְּמַתָּא וְכָל בְּנֵי מַתָּא, כֹּלֵהוּ קְיִימִין בְּרַעְיָא דְּנַהֲיגָה לְעַמָּא, אֵין רַעְיָא אִיהוּ טָבָא, טָב לִיה, טָב לְמַתָּא, טָב לְעַמָּא. וְאֵין רַעְיָא אִיהוּ בִּישָׁא, וּוֹי לִיה, וּוֹי לְמַתָּא וּוֹי לְעַמָּא. וְהַשְׁתָּא אַסְתָּכֵל קָדוֹשָׁא בָּרוּךְ הוּא בְּעַלְמָא, וְסַלִּיך בְּרַעְוָתִיה לְמַבְנֵי לִיה, וְאוֹקִים בְּרִישָׁא לְדוֹד, הַדָּא הוּא דְּכַתִּיב וְאֶבְחָר בָּדוֹד עַבְדִּי. (ס"א וְאוֹקִים בְּרִישָׁא דְּדָרָא לְרַבִּי שְׁמֻעוֹן וְתַבְרִיה לְמַיִּם קְמִיה)

מַלְתָּא חֲדַתָּא שְׁמַעַנָּא. פָּתָח וְאָמֵר, (תהלים קמ"ו) אֲשֶׁרִי שָׁאל יַעֲקֹב בְּעַזְרוֹ שְׁבָרוֹ עַל יְיָ אֱלֹהִיו. וְכִי אֶל יַעֲקֹב, וְלֹא אֶל אֶבְרָהָם, וְלֹא אֶל יִצְחָק, אֶלְאָא אֶל יַעֲקֹב. בְּגִין דַּיַּעֲקֹב לֹא אָתַּר חִיזָּב אֶבְוָהִי, וְלֹא בְּאֶמְיָה, כֵּد עַרְקָק קְמִי

אחוי, ואזל ייחידי, بلا ממנה, כמה דעת אמר (בראשית ל) כי במקלי עברתי את הירדן הנה, ואיהו אתרחיז בית בקדשא בריך הוא, כתיב, (שם כט) אם יהיה אלהים עmedi ושמרני וגוי. וכל שאל מקמיה קידשא בריך הוא, ויהב ליה.

שברו על יי' אלהיו. שברו, ולא אמר תקנותו, ולא בטחוננו, אלא שברו. אל תקרי שברו, אלא שברו. דגיחא להו לצדיקיא, לתררא גריםיהו, ולATABרא תבירו על תבירו, וכל על יי' אלהיו. כמה דעת אמר, (תהלים מה) כי עליך הורגנו כל (דף קצ"ח ע"ב) היום. כי עליך נשאנו חרפה.

בגונה דיעקב, כתיב וירא יעקב כי יש שבר במצרים, דהא תבירו דגולותא, חמא דהוה ליה במצרים, ושוי תוכפה בקדשא בריך הוא. ובנוי דיעקב סבלו תבירו דגולותא, ולא אשתו מגו רזא דמהימנותא דabhängigון ושם קידשא בריך הוא היה בגולותא רגילה בפומייהו.

ועל דא כתיב במשה, (שמות ג) ואמרו לי מה, שמו מה. בגין דהו ידע ליה, ולא אנשו ליה לעלמיין, וסבלו תבירו דגולותא על קידשא בריך הוא, בגין פה זכי לפורקנין ולגסין ולאתונן סגיאין.

וְאַתָּה קָדֵשׁ יְהוָה עַלְיֹנִין, דְּסִבְלִין תְּבִירוּ דְּגֻפָּא מִאַתָּר
לִאַתָּר עַל קְוֹדֶשׁ אֲבָרִיךְ הוּא, עַל אַחֲת כִּמֵּה
וְכִמֵּה דְּזַפְּאַיִן אַתָּה לְמַעַבְדָּה לְכָוּ בְּסִין וּפּוֹרְקַגִּין, וְתַזְפּוֹן
לְהַיִּי עַלְמָא דָאַתִּי. אַזְלָו בְּלָהָו בְּחַדָּא.

פָּתָח וְאָמֵר (שמות ל) קָחוּ מִאַתָּכֶם תְּרוֹמָה לִי' כָּל גְּדִיב
לְבּוּ יְבִיאָה וְגּוֹ. תָּאָחֹזֵי, בְּשַׁעַתָּא דְּבָר נְשָׁשִׁי
רְעוֹתִיהָ, לְגַבְּיִ פּוֹלְחָנָא דְּמָאָרִיהָ, הַהְוָא רְעוֹתָא סְלִיק
בְּקָדְמִיתָא עַל לְבָא, דְּאֵיהָ קִיּוֹמָא וִיסּוֹדָא דְּכָל גֻּפָּא.
לְבָתָר סְלִיק הַהְוָא רְעוֹתָא טְבָא, עַל כָּל שִׁיִּפְיִ גֻּפָּא.
וְרְעוֹתָא דְּכָל שִׁיִּפְיִ גֻּפָּא, וְרְעוֹתָא דְּלְבָא, מִתְחַבְּרָא
בְּחַדָּא, וְאַינְנוּ מִשְׁכִּין עַלְיָהוּ זִיהְרָא דְּשִׁכְינָתָא לְדִירָא
עַמְּהָוָן, וְהַהְוָא בְּרָנְשָׁ אֵיהָ חִילְקָא דְּקִוְּדָשָׁא בְּרִיךְ הַיָּא
תוֹי, הַדָּא הַוָּא דְּכַתִּיב קָחוּ מִאַתָּכֶם תְּרוֹמָה. מִאַתָּכֶם תָּוֹה
אַמְשָׁכוֹתָא, לְקַבֵּל אַלְיִיכְוּ הַהְיָא תְּרוֹמָה, לְמַהְוִי חִילְקָא
לִי'.

וְאֵי תִּימָא דְּלָאו בְּרִשותִיהָ דְּבָר נְשָׁשִׁי קִיּוֹמָא מֶלֶה. תָּאָ
חֹזֵי, מָה פָּתִיב כָּל גְּדִיב לְבּוּ יְבִיאָה אֶת תְּרוֹמָת יִי'。
כָּל גְּדִיב לְבּוּ וְדָאי, מַאן דִּיתְרַעֵי לְבִיהָ, יִמְשִׁיךְ לְהָ
לְשִׁכְינָתָא לְגַבְּיהָ. הַדָּא הַוָּא דְּכַתִּיב יְבִיאָה, אָפְעַל גַּבְּ
דְּאֵיהָ בְּאַסְטָלְקִוָּתָא לְעַילָּא, יְבִיאָה מִאַתָּר עַלְאָה,
לְאַמְשָׁכָא לְדִירָא עַמְּיהָ.

וכך תיתि לאשרה עמיה, כמה ברפאנ וכמה עטרה
תיתि עמה. הדא הוי דכתיב זהב וכסף ונחשת. לא
יחסר ליה כל עטרה דעתמא. דא לשאר בני עולם. אבל
אתון קדישין עליוגין, קחו מאתכם תרומה ליי'. אמר
רבי חייא, מאן דשרי לארמא, הווא ירים.

פתח רבי אבא ואמר, (יונה ב) ויאמר יי' לדג וגוו', וכי באן
אתר אמר ליה. אלא בשעתא דברא קידשא בריך
הויא עולם בעובדא דבראשית, ביום חמישהה ברא
בוניגי ימא. בדין פקיד ואמר, דיהא זמין חד בונא למבלע
ליוגה, ויהא במעוי תלתא יומין ותלת ליילוון, ולבתר
דירמי ליה לבר.

ולא דא בלחוודי, אלא כל מה שעבד קידשא בריך הויא
בעובדא דבראשית, בכלל אתני עמיה. ביום
קדמאה ברא שמיא, אתני עמהון דיסליך לאליהו
הشمימה בגו סערה, וכן תהה, דכתיב, (מלכים ב ב) ויעל
אליהו בסערה השמים. בההוא יומא ברא נהורא, ואתני
עמיה דיחשיך לשמשא במצרים תלתא יומין, דכתיב,
(שמות י) ויהי חשך אפלת בכל הארץ שלשת ימים.
ביום תניינא ברא רקיע, דיהא מפריש בין מיא
למייא, בדתיב (בראשית א) ויאמר אלהים יהי
רקיע בתוך המים ויהי מבديل בין מים למים. ואתני

עַמְהוֹן קָדוֹשָׁא בָּרִיךְ הוּא, דְּמֵיא יְהוָן מִפְרִישֵׁין לִיְשָׁרֶאל
בֵּין טוֹמָא לְטָהָרָה, לְאַתְּדָפָאָה בָּהוּ, וּכְךָ הוּא.
בַּיּוֹם אֲתִילָתָה אֲפִיק אַרְעָא מִגּוֹ מֵיא, וְאַכְבִּישׁ לְמֵיא,
וְעַבְדָ מִהְהוּא בְּנֵישׁוֹ דְאַתְּבָנָשׁוֹ לְאַתְּרָחָד, יְמָא.
וְאַתְּגִי בַּיּוֹם אֲלֵמָעָבָר לִיְשָׁרֶאל בְּגֻוִיה בִּיבְשָׁתָא, וְלִמְטָבָע
לְמִצְרָאי, וּכְךָ הוּה, דְכַתִּיב, (שמות ד) וַיֵּשֶׁב הַיּוֹם לְפָנוֹת
בָּקָר לְאִתְנוֹ. אֶל תִּקְרֵי לְאִתְנוֹ, אֶלָא לְתִנְאוֹ, לְמַה
דְאַתְּגִי עַמְיהָ קָדוֹשָׁא בָּרִיךְ הוּא, בַעֲזָבָד דְבָרָאשִׁית. תַּוְ
אַתְּגִי בָּאַרְעָא, דְתִפְתָּח יְהִי פּוֹמָה בְמַחְלָקָותָא דִקְרָחָ,
וְתִבְלַע לִקְרָחָ וְלִכְלָל בְּנֵישָׁתִיהָ, וּכְךָ הוּה, דְכַתִּיב, (במדבר טז)
וְתִפְתָּח הָאָרֶץ אֶת פִּיהָ וְתִבְלַע אֹתָם וְאֶת קָרָחָ.

בַּיּוֹם אֲרַבְיוּאָה, בָּרָא שְׁמָא וִסְיָהָרָא, דְכַתִּיב יְהִי
מִאֲרָת בְּרַקְיעָה הַשְׁמִים, וְאַתְּגִי עִם שְׁמָא,
לְמַהוּי קָאִים בְּפָלָגָו שְׁמֵיא בַּיּוֹמִי דִיהוֹשָׁע, (ד"ג קצ"ט נ"א)
דְכַתִּיב, (יהושע יט) וַיַּעֲמֹד הַשְׁמָשׁ בְּחֵצֵי הַשְׁמִים. אַתְּגִי
בְּכַכְבִּיא לְמַעַבָּד קָרְבָּא בְּסִיסָּרָא, דְכַתִּיב, (שופטים ח)
הַכְּכָבִים מִמְסָלוֹתָם גַּלְחָמוֹ עִם סִיסָּרָא.

בַּיּוֹם חַמִּישָׁה בָּרָא נָוִגִי יְמָא, וַעֲופִי דְשְׁמֵיא, אַתְּגִי
בַּעֲופִי לְמִיזָן עֹרְבִים לְאַלְיהָו, בְּזָמָנָא דְעַצָּר
לְשְׁמֵיא, דְכַתִּיב, (מלכים א יז) וְאֶת הָעֹרְבִים צְוִיתִי לְכַלְפָלָךְ
שָׁם. צְוִיתִי דִיִּקָא. וְאַתְּגִי בְּנָוִגִי יְמָא לְאַזְדָמָנָא נָוָא חָדָר,
לְמַבְלָע לִיה לִיּוֹנָה, וְלֹא שְׁדָאָה לִיה לִבָּר.

בַּיּוֹם אֲשֶׁר תִּתְּהַרְאֵל לְאָדָם וְאַתְּנִי עִמָּיהִי דַתְפּוֹק מִגְיָה אַתְּתָא דַתְיַזְוֵן לְאֱלֹהִים דְכַתִּיב (מלכים א י) הַפָּה צוִיתִי שֶׁם אֲשֶׁר אַלְמָנָה לְכַלְפֵלָךְ. הַגָּה צוִיתִי, מִיוֹמָא דָאַתְּבָרִי עַלְמָא. וְכֵן בְּכָל עַזְבָּא וְעַזְבָּא דָאַתְּחַדְשָׁ בְּעַלְמָא, קַוְדֵשָׁא בְּרִיךְ הַוָּא פְקִיד הַהִוָּא עַזְבָּא מִיוֹמָא דָאַתְּבָרִי עַלְמָא. אוֹפֵה הַכָּא, וַיֹּאמֶר יי' לְךָג. וַיֹּאמֶר, מִשְׁית יוֹמִין דְבִירָאשִׁית קָאָמֵר לֵיה.

הַכָּא אַיִת לוֹ סְמֵך בְּעַלְמָא, עַל עַזְבָּין דְבִינִי נְשָׂא בְּהָאֵי עַלְמָא. יוֹנָה דְנַחַת לְסִפְינָה, דָא אַיִת נְשַׁמְתָא דְבָר נְשָׂא, דְנַחַתָא לְהָאֵי עַלְמָא לְמַהְוִי בְּגֻפָא דְבָר נְשָׂא. אַמְאֵי אַתְּקָרֵי יוֹנָה. בְּגַיְן דְכִיּוֹן דְאַשְׁתַּתְפָת בְּגֻפָא, כְּדִין אַיִת יוֹנָה בְּהָאֵי עַלְמָא. כִּמְהָ דְאַתְּמָר, (ויקרא טט) וְלֹא תֹנוּ אִישׁ אֶת עַמִּיתוֹ. וְכִדֵּין בָּר נְשָׂא אַזְיל בְּהָאֵי עַלְמָא, פְסִיפִנָה בְּגַוִּימָא רְבָא, דְחַשִּׁיבָת לְאַתְּבָרָא, כִּמְהָ דָאַת אָמֵר (יונָה א) וְהַאנִיה חַשְׁבָה לְהַשְׁבָר.

וּבָר נְשָׂא כִּד אַיִת בְּהָאֵי עַלְמָא חַטִּי, וְחַשִּׁיב דְעַרְקָמְקָמִי מְאַרְיָה. וְלֹא אַשְׁגַח בְּהַהְוָא עַלְמָא. וְכִדֵּין אַטְיל קַוְדֵשָׁא בְּרִיךְ הַוָּא רַוִּיח סְעַרְה תְּקִיפָא. דָא אַיִת גִּזְוִית דִּינָא, דְקִיְמָא תְּדִיר קָמִי קַוְדֵשָׁא בְּרִיךְ הַוָּא. וּבְעַת דִּינָא דְבָר נְשָׂא מְקָמִיהִי, וְדָא אַיִת דְקָא מְטִי לְסִפְינָה, וְאַדְכָר חֹבוֹי דְבָר נְשָׂא לְאַתְּפָסָא לֵיה.

כִּיּוֹן דָּאתְפֵס בַּר נְשׁ עַל יְדָא דְּהַהִיא סֻעָּרָה בְּבִי מֶרְעֵיהַ,
מַה כְּתִיב וַיֹּגֶה יָרַד אֶל יְרֵכָתִי הַסְּפִינָה וַיִּשְׁכַּב
וַיִּרְדֶּם. אֲפָعָל גַּב דְּבָר נְשׁ בְּבִי מֶרְעֵיהַ, גַּשְׁמַתָּא לֹא
אַתְּעַרְתָּ לְאַתְּבָא קְמִי מְאֵרִיהַ, לְמַפְרָק הַוּבוֹי. מַה כְּתִיב,
וַיִּקְרַב אַלְיוֹ רַב הַחוֹבֵל. מַאן רַב הַחוֹבֵל. דָא יִצְרָר טֻוב,
דָאָיהוּ מְנַהְיָג כֹּלָא. וַיֹּאמֶר לוֹ מַה לְךָ גַּרְדָּם קִוִים קָרָא אֶל
אֱלֹהֵיךְ וְגוֹ. לֹא שְׁעַתָּא הוּא לְמַדְמָה, דָהָא סְלִקִין לְךָ
לְדִינָא, עַל כָּל מַה דְּעַבְדָת בְּהָאִי עַלְמָא, תּוֹב מְחוֹבָה.
אַסְתָּבֵל בְּמַלְיָן אַלְיוֹן, וַתּוֹב לְמַאֲרָךְ. מַה מְלָאכָתְךָ דָאָתָ
עַסְקָת בְּהָה בְּהָאִי עַלְמָא, וַאֲוֹדי עַלְהָ קְמִי מְאֲרָךְ.
וַמַּאֲיָן תָּבָא, אַסְתָּבֵל מַאיָּן בָּאת, מְטָפָה סְרוֹחָה, וְלֹא
תַּתְגַּאֵי קְמִיהַ. מַה אַרְצָה, אַסְתָּבֵל דָהָא מְאַרְעָא
אַתְּבְּרִיאָת, וְלֹאַרְעָא תִּתְוֹב. וְאֵי מִזָּה עַם אַתָּה, אַסְתָּבֵל
אֵי אֵית לְךָ זָכוֹ דָאַבְּהָן, דִּיגְיָין עַלְהָ.

כִּיּוֹן דְּסָלִקִין לֵיהַ לְדִינָא, בְּבִי דִינָא דְלַעַילָא, הַהִיא
סֻעָּרָה, דָאָהָי גִּזְוָת דִינָא, דְסֻעִיר עַלְיָה דְבָר נְשׁ,
תְּבָעַת מִן מְלָכָא לְמִידָן אַיְנוֹ תְּפִיסִין דְמַלְכָא, וּבְלָהָו
אַתִּיָּן חַד חַד קְמִיהַ. בֵּיהַ שְׁעַתָּא אַתְּקָרִיבָה בְּיַדְינָא. אֵית
מִפְהָזָן דְפַתְחֵי בָזָכוֹת, וְאֵית מִפְהָזָן דְפַתְחֵי בָחוֹבָה. וְגִזְוָת
דִינָא תְּבָעַת דִינָא.

וְאֵי הַהִוא בַּר נְשׁ לֹא זָכֵי בְּדִינָא, מַה כְּתִיב. וַיְחִתְרֹוּ

הָאֲנָשִׁים לְהַשִּׁיב אֶל הַיְבָשָׂה וְלֹא יָכֹלוּ. מִשְׁתַּדְלֵין אִינּוֹן דָּאוּרוֹ זָכוֹתֵיהֶם לְאַתָּבָא לִיהֶם לְהָאִי עַלְמָא, וְלֹא יָכֹלוּ. מַאי טַעַמָּא. כִּי הַיּוֹם הַוְּלָךְ וְסֹעֵר עַלְיָהֶם, גַּזְרָה דְּדִינָא, אָזִיל וּסְעִיר בְּחוּבוֹי דְּבָר נְשָׁה, וְאַתְּגָבֵר עַלְיָהֶgo.

כֶּדִין בְּחַתִּין עַלְיהֶה תָּלַת שְׁלִיחָן מִמְּנָנוּ, חד, דְּכַתִּיב כָּל זְכּוֹן, וְכָל חֻזְבִּין, דְּעָבֵד בָּר נְשָׁה בְּהָאִי עַלְמָא. וְחַד דְּעָבֵיד חַוְשֵׁבָן יוֹמוֹי. וְחַד דְּהָוָה אָזִיל עַמְּיָה, בְּדַהֲוָה בְּמַעַי אֲמִיה. וְהָא אָזְקִימָנָא דְּגִזְרָת דִּינָא לֹא שְׁכִיחַ, עַד הַהוּא זְמָנָא דְּכַתִּיב, וַיְשַׁאֲוֵ אֶת יוֹנָה. וַיְשַׁאֲוֵ כַּד נְטָלֵי לִיהֶם מִבְּיתֵיהֶם, לְבַיְ קְבָרִי.

כֶּדִין מִכְרִיזֵי עַלְוָי. אֵי אִיהוּ זְפָאָה, מִכְרִיזֵי עַלְיהֶה וְאָמְרִי, הַבּוֹ יָקַר לְדִיוּקָנָא דְּמַלְכָא, (ישעה נ) יָבָא שְׁלָום יְנוּחוֹ עַל מִשְׁכְּבֹותָם הַלְּךָ בְּכָחוֹ. מִנָּא לֹן. דְּכַתִּיב, (ישעה נ) וְהַלְךָ לְפָנֵיךְ צְדָקָה (ד"ג קצ"ט ע"ב) כְּבָוד יְיָ יְאִסְפֵּךְ. וְאֵי חַיְבָא אִיהֶי, מִכְרִיזֵי עַלְיהֶה וְאָמְרוּ, וּוֹי לִיהֶם לְפָלָבָיא. טָב לִיהֶם דְּלָא יַתְּבָרֵי. כֶּדִין מִהְכָּתִיב, וַיַּטְלַהוּ אֶל הַיּוֹם וַיַּעֲמֹד הַיּוֹם מִזְעֵפוֹ. כַּד עַלְיָין לִיהֶם לְבַיְ קְבָרִי דְּאִיהוּ אַתָּר דְּדִינָא. כֶּדִין גִּזְרָת דִּינָא דְּהָוָה סְעִיר, שְׁכִיחַ מִזְעֵפָה. וּגְנוּנָא דְּבָלָע לִיהֶם, דָא אִיהוּ קְבָרָא.

מִה כַּתִּיב, וַיְהִי יוֹנָה בְּמַעַי הַדָּג. מַעַוי דְּדָג, דָא אִיהוּ בְּטָן שָׁאוֹל. מִגְּלָן. דְּכַתִּיב, (יונה ב) מִבְּטָן שָׁאוֹל

שׁוּעָתִי. וְאֵינוֹ בַּמְעֵן דְּנוֹגָנָה הָוה, וְקָאָרֵי לֵיה֒ בְּטֻן שָׁאוֹל,
שֶׁלֶשֶׁה יָמִים וּשְׁלֹשֶׁה לִילּוֹת, אֲלֵין תָּלַת יוֹמִין, דְּבָר בְּשָׁ
בְּקָבְרָא, וְאַתְּבָקָעָו מַעֲוִי.

לְבַתֵּר תָּלַתָּא יוֹמִין, הַהוּא טְנוֹפָא אַתְּהַפֵּךְ עַל אַנְפּוֹי,
וְאָוָםֵר לוֹ טֹול מָה דִּיחָבָת בַּי. אֲכָלָת וְשַׁתִּיתָ כָּל
יוֹמָא, וְלֹא יְהַבֵּת לִמְסָבֵגִי, וְכָל יוֹמָה הָוּ בְּחָגִינָה
וּבְמוֹעָדִין, וּמְסָבֵגִי הָוּ בְּפֶגַיִן, דְּלֹא אָכְלוּ בְּחָדָה, טֹול מָה
דִּיחָבָת בַּי. הַדָּא הוּא דְכַתִּיב, (מלאכי ב) וּזְרִיתִי פֶּרֶשׁ עַל
פְּנֵיכֶם וְגַוִּי, וְהָא אָוּקִימָנָא.

לְבַתֵּר דָא, מַתְלַתָּא יוֹמִין וְלַהֲלָאָה, כְּדֵין אַתְּדָן בָּר נְשָׁ
מְעִינָיו, מִידָּיו, וּמִרְגָּלוֹי, וְאוּקָמָה עַד תָּלַתִּין
יוֹמִין. כָּל אַיִּנוֹ תָּלַתִּין יוֹמִין, אַתְּדָנוּ בְּפִשְׁאָה וְגַופָּא
בְּחָדָה. וּבְגִינִי כַּד אָשְׁתַּבָּחַ נְשָׂמָתָא לִתְתָּא בְּאָרְעָא, דְּלֹא
סְלִיקָת לְאַתְּרָה. כְּאַתְּתָא דִּיחָבָת לְבָר, כָּל יוֹמִי מְסָאָבוֹתָא.
לְבַתֵּר, נְשָׂמָתָא סְלִיקָא, וְגַופָּא אָתְבָּלִי בְּאָרְעָא. עַד הַהוּא
זָמָנָא דִּיחָבָר קְוִידָשָׁא בְּרִיךְ הָוּא לְמִתְּיִיאָא.

וּזְמִינָא קְלָא חָדָא לְאַתְּעָרָא בְּבִי קָבְרִי, וְיִמְאָ, (ישעה כו)
הַקִּיצוֹ וּרְגַנּוֹ שַׁוְּבָגִי עַפְרָה כִּי טַל אָרוֹת טַלְךָ
וְאָרֶץ רְפָאִים תְּפִילָה. אִימְתֵּי הָהָא דָא. בְּזָמָנָא דִּיחָבָר
מֶלֶךְ הַמֹּות מַעַלְמָא, דְכַתִּיב, (ישעה כט) בְּלֹעַ הַמֹּות לְגַנְצָח
וְגַוִּי. כִּיּוֹן דְבָלָע הַמֹּות לְגַנְצָח, לְבַתֵּר, וּמְחָה יְיָ אֱלֹהִים

דָמְעָה מַעַל כָל פָנִים וְחַרְפָת עַמּו יִסְרָאֵל מַעַל כָל הָאָרֶץ.
כְּדִין בְתִיב, וַיֹאמֶר יי' לְדָג וַיָקָא אֶת יוֹנָה אֶל הַיּוֹבָשָׁה.
כִּיּוֹן דָאַתָּעַר הַהוּא קָלָא בִּגְנִי קָבְרִי, כְּדִין כָל קָבְרִיָּא
יִקְיָאו לְאִינּוֹן מִתְיָא דְבָהּוֹן לְבָר. הַדָּא הוּא דְכַתִּיב
וְאָרֶץ רְפָאִים תְפִיל. מַאי תְפִיל. דִיקְיָא לוֹן לְבָר. רְפָאִים,
מַהְיוֹ רְפָאִים. דַקְבִּילו. אֲסּוֹתָא כְמַלְקָדְמִין, וְאַתְּסִיאוֹ
גְּרָמִין בְגָרְמִין. וְאַלְיָן אַקְרוֹן רְפָאִים.

וְאֵי תִימָא, הָא בְתִיב (בשָׁאָר עַזְבִּי בּוֹכְבִים וּמִזְלוֹת) (ישועה כו) רְפָאִים
בְלִיקּוּמוֹ. אַלְא וְדָא כָל עַלְמָא יִתְסּוֹן גְּרָמִין בְבִי
קָבְרִי, אַבָל מְגַהּוֹן יִקּוּמוֹן, וּמְגַהּוֹן לֹא יִקּוּמוֹן. וְעַל דָא
בְתִיב רְפָאִים בְלִיקּוּמוֹ. זֶבָּאָה חַוְלָקִיהּוֹן דִיְשְׂרָאֵל, דְכַתִּיב
בְהָוָן גְּבָלָתִי יִקּוּמוֹן. וּבְהָאָי בְּנוֹנָא, אֲשַׁבְּחָנָא מְלִין
לְאֲסּוֹתָא, דָכָל עַלְמָא.

הָאָי בְּנוֹנָא כִּיּוֹן דְבָלָע לְיוֹנָה מִית. וּבִיה הָוָה יוֹנָה תַלְתָא
יּוֹמִין, לְבָתֵר אֲתָקִים כְמַלְקָדְמִין, וְאַקְיָה לְיוֹנָה
לְבָר, וְהָא אַזְקָמוֹת, דְכַתִּיב וַיַּתְפִּלְלָי יוֹנָה אֶל יי' אֶלְהָיו
מְמֻעִי הַדָּגָה. בְתִיב הַכָּא הַדָּגָה, וּכְתִיב הַתָּם (שמות ז) וַהֲדָגָה
אֲשֶׁר בִּיאָר מִתָּה, וְהָא אַזְקָמוֹת. פְגַוּנָא דָא, זִמִינָת
אַרְעָא דִיְשָׂרָאֵל לְאַתָּעָרָא בְקָדְמִיתָא, וְלְבָתֵר וְאָרֶץ
רְפָאִים תְפִיל.

וְהָא אַזְקִימָנָא, דְשִׁבְעָה דִינִין יְחַלְפּוֹן עַלְיהָ דָבָר נָשָׁה, כִּד

נִפְיק מֵהָאֵי עַלְמָא. חַד, הַהוּא דִינָא עַלְהָה, כַּד נִפְיק רְוַחָא מִן גּוֹפָא. בָ', כַּד עַוְבָּדוֹי וּמְלוֹי אַזְלִין קְמִיה וּמְכֻרְזִי עַלְוִי. גָ', כַּד עַיִיל לְקַבְּרָא. דָ', דִינָא דְקַבְּרָא. הָ, דִינָא דְתּוֹלְעַתָּא. וָ, דִינָא דְגִיהָנָם. זָ', דִינָא דְרוֹחָה דְאַזְלָא וְשָׂאַתָּה בְעַלְמָא, וְלֹא אַשְׁפַּחַת אַתָּר בְּיִיחָא, עַד דִּישְׁתְּלִים עַוְבָּדוֹי. בְגִין דָא, בְעֵי בָר נְשׁ לְאַסְטְּכָלָא תְדִיר בְּעוֹבָדוֹי, וִיתּוֹב קְמִי מְרִיה.

וּכְד אַסְטְּכָל דָוד מַלְפָא בְדִינֵין אַלְיָן דָבר נְשׁ, אַקְדִּים וּאִמְרָא (תְּהִלִּים ק) בְּרֵכִי נְפֵשִׁי אַת יְיָ, עַד לֹא תִפְיק מִן עַלְמָא, בְעַד דָאנְתָ אַשְׁתַּכְחַת עַם גּוֹפָא. וּכְל קְרַבִּי אַת שֵׁם קָדְשָׁו, אִיבְּנוּ שִׁינְפִּי גּוֹפָא, דְמִשְׁתְּתָפִי בְחַדָּא בְרוֹחָה. הַשְׁתָּא דְתִשְׁתְּכַחַן עַמָּה, אַקְדִּימָו לְבָרְכָא שְׁמָא קְדִישָׁא, עַד לֹא יְמִיטֵי זְמָנָא דְלֹא תִיכְלִין לְבָרְכָא, וְלֹא תָבָא בְתִיְבָתָא, וְעַל דָא אִמְרָבְרֵכִי נְפֵשִׁי אַת יְיָ הַלְלוּיָה. אַתָּו אִינְנוּ חֶבְרִיא וּגְשָׁקוּ רִישִׁיה.

רַבִּי חַיִיא פָתָח וּאִמְרָא, (ד"ף ר' ע"א) (שְׁמוֹת ל"ה) קְחוּ מִאַתְכֶם תְּרוֹמָה לִיְיָ. תָא חַזִי קְוִידָשָׁא בְּרִיךְ הוּא כַד בְּרָא עַלְמָא, לֹא בְּרָא לִיה, אַלְא בְגִין דִיִיתָוּן יִשְׂרָאֵל, וַיִּקְבְּלוּן אָוּרִיִּתָא. בְאָוּרִיִּתָא אַתְבָּרִי עַלְמָא, וְעַל אָוּרִיִּתָא קְיִימָא. הַדָּא הוּא דְכַתִּיב, (ירמיה לג) אִם לֹא בְּרִיתִי יוּמָם וְלִילָה חֲקֹות שְׁמִים וְאָרֶץ לֹא שְׁמַתִּי. אָוּרִיִּתָא אֵיהֵי אַרְפָּא דְחֵי בְהָאֵי עַלְמָא, וְאַרְפָּא דְחֵי בְעַלְמָא דָאתִי.